

SCB
ไทยพาณิชย์

คำอธิบายและวิเคราะห์งบการเงิน

สำหรับไตรมาส 1/2563 สิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2563

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

9 ถนนรัชดาภิเษก จตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทรศัพท์ 0 2544-1000

Website: www.scb.co.th

นักลงทุนสัมพันธ์

Email: investor.relations@scb.co.th

โทรศัพท์ 0 2544-4358

Reuter: SCB.BK, SCBf.BK, SCB_p.BK

สารบัญ

1. บทสรุปผู้บริหาร	2
2. มุมมองเศรษฐกิจไทย	4
3. คำอธิบายและวิเคราะห์งบการเงิน	6
4. รางวัลแห่งความสำเร็จ	29

ข้อสงวนสิทธิ์

"ข้อมูลทั้งหลายที่ปรากฏอยู่ในเอกสารนี้ถูกจัดเตรียมขึ้นจากข้อมูลหลายแหล่ง ที่ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ("ธนาคาร") ไม่สามารถยืนยันความถูกต้อง และครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลดังกล่าวได้ไม่ว่ากรณีใด ๆ โดยเฉพาะข้อมูลที่มีแหล่งที่มาจากภายนอกธนาคาร นอกจากนี้ การกล่าวถึงข้อมูลใด ๆ ในอนาคต อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับสภาพการดำเนินงานธุรกิจ และผลลัพธ์อาจไม่เป็นไปตามที่คาดการณ์ ทั้งนี้ ธนาคารมิได้ให้คำรับรองหรือรับประกันใด ๆ ว่าข้อมูลต่าง ๆ ที่ระบุในเอกสารนี้เป็นข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และสมบูรณ์ไม่ว่าในลักษณะใด ๆ ก็ตาม"

1. บทสรุปผู้บริหาร

ธนาคารไทยพาณิชย์และบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิประจำไตรมาส 1 ปี 2563 (งบการเงินรวมหลังสอบทาน) จำนวน 9,251 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1% จากปีก่อน ซึ่งเป็นผลจากรายได้รวมที่ขยายตัว 9% จากปีก่อน พร้อมกับการใช้จ่ายในการดำเนินงานที่ลดลง ขณะเดียวกันธนาคารได้ตั้งเงินสำรองสูงขึ้นจากความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน

รายได้ดอกเบี้ยสุทธิมีจำนวน 25,777 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 4% จากปีก่อน สะท้อนถึงกลยุทธ์ของธนาคารในการปรับพอร์ตสินเชื่อด้วยการเพิ่มสัดส่วนของสินเชื่อที่ให้ผลตอบแทนสูง การปรับตัวลดลงของต้นทุนทางการเงิน และการรับรู้รายได้ที่สูงขึ้นของพอร์ตสินเชื่อที่อยู่อาศัยตามมาตรฐานบัญชีใหม่ซึ่งเริ่มนำมาใช้ตั้งแต่ช่วงต้นปี อย่างไรก็ตามฐานรายได้ดอกเบี้ยยังคงได้รับแรงกดดันอย่างต่อเนื่อง จากภาวะดอกเบี้ยขาลง การหดตัวของยอดสินเชื่อรวมในไตรมาสแรกของปี และการลดลงของรายได้ดอกเบี้ยภายหลังที่ธนาคารได้ขายหุ้นของบริษัทไทยพาณิชย์ประกันชีวิตในปีที่ผ่านมา

รายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยมีจำนวน 11,864 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 20% จากปีก่อน เป็นผลส่วนใหญ่จากรายได้ค่าธรรมเนียมประเภท recurring ที่ปรับตัวดีขึ้น ในไตรมาส 1 ของปี 2563 รายได้ค่าธรรมเนียมจากธุรกิจบริหารความมั่งคั่งขยายตัว 31% จากปีก่อน เป็นจำนวน 2,022 ล้านบาท และรายได้จากธุรกิจขายประกันผ่านธนาคารเพิ่มขึ้นห้าเท่าจากช่วงเดียวกันของปีก่อน เป็นจำนวน 3,159 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลจากความร่วมมือกับกลุ่มเอฟดับบลิวดีในการเสนอขายผลิตภัณฑ์ประกันชีวิต การขยายฐานรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยในไตรมาสนี้สามารถชดเชยผลกระทบของการคิดค่าธรรมเนียมแบบใหม่ตามแนวทางการกำกับดูแลของทางการเมื่อต้นปี และการชะลอตัวของปริมาณการทำธุรกรรมธนาคารในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานมีจำนวน 16,393 ล้านบาท ลดลง 8% จากปีก่อน เป็นผลจากการไม่มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวข้องกับพนักงานตามกฎหมายแรงงานใหม่ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายครั้งเดียวที่รับรู้ในปีก่อน และการตัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของบริษัทไทยพาณิชย์ประกันชีวิตออกจากงบการเงินรวมภายหลังที่ธนาคารได้ขายหุ้นออกไป โดยรวมแล้วอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ในไตรมาส 1 ของปี 2563 ของธนาคารจึงลดลงเป็น 43.6%

ภายใต้ภาวะเศรษฐกิจที่ไม่เอื้ออำนวยในปัจจุบัน ธนาคารได้ตั้งเงินสำรองจำนวน 9,726 ล้านบาท ในไตรมาส 1 ของปี 2563 เพื่อรองรับหนี้ด้อยคุณภาพที่จะเพิ่มขึ้น รวมถึงให้สอดคล้องกับมาตรฐานบัญชีใหม่ในการประมาณการด้อยค่าของสินทรัพย์ตามวัฏจักรเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มชะลอตัวลง ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2563 อัตราส่วนสินเชื่อต่อคุณภาพของธนาคารอยู่ที่ 3.17% ในขณะที่อัตราส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อต่อคุณภาพอยู่ในระดับเพียงพอที่ 139.6%

ธนาคารมีเงินกองทุนที่แข็งแกร่งโดยมีเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น (CET1) ที่ 16.1% และเงินกองทุนรวมตามกฎหมายที่ 17.2% แต่จากสถานการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบันที่จัดได้ว่าเป็นช่วงวิกฤต ที่มีความผันผวนและความไม่แน่นอนระดับสูงมากทั้งในตลาดการเงินและเศรษฐกิจในวงกว้าง โดยที่ยังไม่สามารถประเมินได้ว่าจะกลับเข้าสู่ภาวะปกติเมื่อใด คณะกรรมการธนาคาร จึงได้มีมติให้ยกเลิกโครงการซื้อหุ้นคืนของธนาคารในวงเงินไม่เกิน 16,000 ล้านบาทที่ได้อนุมัติไปเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2563 เพื่อให้ธนาคารสามารถเข้า

ช่วยเหลือลูกค้าของธนาคารให้ก้าวผ่านวิกฤตเศรษฐกิจครั้งใหญ่นี้ไปได้ดีที่สุด โดยให้ลูกค้าเข้าร่วมโครงการบรรเทาความเดือดร้อนทางการเงินของธนาคาร และการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในมาตรการต่าง ๆ ที่ประกาศโดยธนาคารแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ ยังเป็นการทำให้ธนาคารมีความพร้อมในการขยายธุรกิจเมื่อมีโอกาสที่เหมาะสมสืบเนื่องจากวิกฤตครั้งนี้

2. มุมมองเศรษฐกิจไทย

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ ธนาคารไทยพาณิชย์ (SCB EIC) ปรับลดประมาณการ GDP ไทยปี 2563 เป็นหดตัวที่ร้อยละ 5.6 จากผลกระทบของการระบาดของโควิด 19 ที่แพร่กระจายไปทั่วโลกเป็นสำคัญ โดยมีช่องทางหลักจาก 1) เศรษฐกิจโลกเข้าสู่ภาวะถดถอยจากการหยุดลงแบบฉับพลันของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (sudden stop) เป็นผลจากมาตรการการควบคุมปัญหาโควิด 19 ซึ่งรวมถึงมาตรการปิดเมืองของหลายประเทศ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการส่งออกสินค้าของไทย 2) จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศมีแนวโน้มจะลดลงมากและฟื้นตัวล่าช้า โดยเป็นผลจากความกังวลของนักท่องเที่ยวต่อการเดินทางระหว่างประเทศ รวมถึงรายได้ของนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่ลดลงตามภาวะเศรษฐกิจโลกที่ถดถอยในปี 3) การประกาศใช้มาตรการปิดเมืองในไทย ซึ่งแม้เป็นกลยุทธ์ที่จำเป็นในการควบคุมการระบาดของโรค แต่จะส่งผลให้การบริโภคสินค้าและบริการของภาคครัวเรือนโดยรวมลดลง ซึ่งเป็นผลกระทบที่เพิ่มเติมจากความกังวลของผู้บริโภคต่อธุรกรรมที่มีลักษณะ face-to-face ในช่วงโรคระบาดอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม มาตรการเยียวยาและกระตุ้นเศรษฐกิจทั้งนโยบายการเงินและการคลังขนาดใหญ่ที่ภาครัฐได้เร่งดำเนินการจะมีส่วนสำคัญในการช่วยบรรเทาผลกระทบของโควิด 19 และสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจอย่างค่อยเป็นค่อยไปในช่วงครึ่งหลังของปี

จากรายงานล่าสุดของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ที่เผยแพร่ในเดือนเมษายน 2563 IMF คาดว่าเศรษฐกิจโลกปี 2563 มีแนวโน้มเข้าสู่ภาวะถดถอย โดยจะหดตัวที่ร้อยละ 3.0 ซึ่งเป็นการหดตัวที่มากที่สุดนับตั้งแต่ช่วง Great depression ในช่วงทศวรรษ 1930 เป็นต้นมา จากการแพร่ระบาดของโควิด 19 ทั่วโลกที่รุนแรงเพิ่มขึ้นมาก ประกอบกับมาตรการควบคุมโรคที่เข้มงวดของหลายประเทศที่ทำให้เกิดการหยุดชะงักอย่างฉับพลันของกิจกรรมเศรษฐกิจ จึงส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจจริง (real sector) ในหลายประเทศทั่วโลก โดยนอกจากการหดตัวของเศรษฐกิจโลกที่จะส่งผลโดยตรงต่อภาคการส่งออกไทยผ่านช่องทางรายได้ของคู่ค้าที่ลดลงแล้ว ปัญหาการหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทานการผลิต (supply chain disruption) ที่จะมีเพิ่มขึ้น รวมถึงการลดลงอย่างรวดเร็วของราคาน้ำมันในตลาดโลก ล้วนเป็นปัจจัยกดดันต่อภาคส่งออกไทยในปี โดย SCB EIC คาดว่ามูลค่าการส่งออกไทยในปี 2563 จะหดตัวที่ร้อยละ 12.9 จากปีก่อน

ด้านสถานการณ์ท่องเที่ยว SCB EIC คาดว่าจำนวนนักท่องเที่ยวปี 2563 จะลดลงเหลือเพียง 13.1 ล้านคน หรือคิดเป็นการหดตัวร้อยละ 67 จากปีก่อน โดยเป็นผลจากมาตรการปิดประเทศของประเทศต่าง ๆ เพื่อควบคุมการระบาดของโควิด 19 ประกอบกับความกังวลของนักท่องเที่ยวต่อการเดินทางระหว่างประเทศทำให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวต่างชาติล่าสุดหายไปเกือบร้อยละ 100 จากปีก่อน ในช่วงเดือนเมษายนที่ผ่านมา เมื่อมองไปข้างหน้าในช่วงที่เหลือของปี SCB EIC ประเมินว่า จำนวนนักท่องเที่ยวจะหดตัวรุนแรงที่สุดในช่วงไตรมาสที่ 2 เนื่องจากเป็นช่วงที่ประเทศส่วนใหญ่จะมีมาตรการปิดประเทศอย่างเข้มงวดเพื่อควบคุมการระบาดของโรค หลังจากนั้น มาตรการอาจเริ่มถูกผ่อนคลายเป็นช่วงครึ่งหลังของปี แต่ความกังวลของนักท่องเที่ยวต่อการเดินทางระหว่างประเทศก็ยังคงมีอยู่ ตราบใดที่ยังไม่มีวัคซีนหรือการรักษาโรคที่ได้ผล ประกอบกับรายได้ของนักท่องเที่ยวที่จะลดลงตามภาวะถดถอยของเศรษฐกิจโลก จะทำให้การฟื้นตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นไปอย่างช้า ๆ

การประกาศปิดเมือง (lockdown) ของไทย ประกอบกับความกังวลของประชาชนต่อการระบาดของโควิด 19 จะส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจและบริการในภาพรวม โดยมาตรการปิดเมืองเป็นมาตรการ social distancing ที่จำเป็นที่ประเทศส่วนใหญ่นำมาใช้เพื่อลดการระบาดของโควิด 19 แต่จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในระยะสั้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดย SCB EIC ประเมินว่าแม้จะมีบางสินค้าที่ได้รับประโยชน์จากมาตรการปิดเมือง (เช่น สินค้าหมวดอาหาร สินค้าหมวดการทำความสะอาด ยา และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพ รวมถึงการใช้บริการอินเทอร์เน็ตตามกระแสการสั่งซื้อสินค้าออนไลน์และการทำงานที่บ้านเพิ่มขึ้น) แต่ในภาพรวมการบริโภคมีแนวโน้มลดลงมากกว่า เนื่องจากสินค้าและบริการส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบทางลบค่อนข้างมาก (เช่น การเดินทาง การท่องเที่ยว งานนิทรรศการ โรงแรมและร้านอาหาร การคมนาคมขนส่ง กิจกรรมสันทนาการ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และเครื่องแต่งกาย เป็นต้น) โดย SCB EIC คาดว่าในภาพรวมปัญหาโควิด 19 จะทำให้การจ้างงาน รายได้ครัวเรือน และความเชื่อมั่นผู้บริโภคลดลง ส่งผลให้มูลค่าการบริโภคภาคเอกชนในปี 2563 จะหดตัวที่ร้อยละ 2.3 จากปีก่อน

มาตรการภาครัฐจะมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการประคับประคองเศรษฐกิจ โดยในช่วงที่ผ่านมาภาครัฐได้มีการใช้ทั้งมาตรการการคลังและการเงินเพื่อดูแลและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากโควิด 19 ผ่านการออกพระราชกำหนด (พ.ร.ก.) เพื่อกู้เงินวงเงินไม่เกิน 1 ล้านล้านบาทเพื่อใช้ในการเยียวยาและดูแลเศรษฐกิจ พ.ร.ก. ให้อำนาจธนาคารแห่งประเทศไทยออก Soft loan เพื่อธุรกิจ SMEs วงเงิน 5 แสนล้านบาท และ พ.ร.ก. การรักษาเสถียรภาพของระบบการเงิน เพื่อจัดตั้งกองทุนเพื่อรักษาสภาพคล่องของการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ วงเงิน 4 แสนล้านบาท ตลอดจนมาตรการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือการลดต้นทุนค่าใช้จ่ายและเสริมสภาพคล่องให้กับผู้ที่ถูกกระทบ ไม่ว่าจะเป็นมาตรการลดภาษี มาตรการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ การพักหนี้และปรับโครงสร้างหนี้ การลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย และการอัดฉีดสภาพคล่องเข้าสู่ระบบการเงิน รวมถึงยังมีการชดเชยรายได้ให้กับประชาชนบางส่วนโดยตรงผ่านการแจกเงินคนละ 5 พันบาทต่อเดือน

ด้านอัตราดอกเบี้ยนโยบาย SCB EIC คาดว่าคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) จะปรับลดอัตราดอกเบี้ยอีกครั้งสู่ระดับร้อยละ 0.50 จากแนวโน้มเศรษฐกิจไทยที่จะได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากโควิด 19 ประกอบกับอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยของไทยในปี 2563 ที่มีแนวโน้มติดลบเป็นครั้งแรกในรอบ 5 ปี (SCB EIC ประเมินอยู่ที่ร้อยละ -0.9) จะทำให้ความเสี่ยงของการเข้าสู่ภาวะเงินฝืด (Deflation) ในระยะข้างหน้าสูงขึ้น โดย EIC มองว่าการลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย แม้อาจจะมีผลกระทบด้านอุปสงค์ใหม่ได้จำกัดภายใต้ความไม่แน่นอนและความกังวลจากโควิด 19 ในระดับสูง แต่จะมีส่วนช่วยเพิ่มสภาพคล่อง ตลอดจนช่วยลดภาระการชำระหนี้และสนับสนุนการปรับโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ที่มีปัญหาอีกด้วย สำหรับอัตราแลกเปลี่ยน คาดว่าในช่วงปลายปีค่าเงินบาทจะอยู่ในช่วง 32.5-33.5 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ เนื่องจากดุลบัญชีเดินสะพัดของไทยมีแนวโน้มลดลงมากเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ตามทิศทางของดุลบริการที่ลดลงจากรายได้นักท่องเที่ยวต่างชาติที่หายไปเป็นจำนวนมาก ดังนั้น จึงทำให้คาดว่าเงินบาทจะมีทิศทางอ่อนค่าในปี 2563 เมื่อเทียบกับปีก่อน

ทั้งนี้ SCB EIC ประเมินว่าเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มหดตัวมากสุดในช่วงไตรมาสที่ 2 ของปี 2563 และจะฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปในครึ่งหลังของปี 2563 อย่างไรก็ตาม จากสถานการณ์วิกฤติโควิด 19 ที่ยังมีความไม่แน่นอนสูง ทั้งระยะเวลาที่ใช้ในการควบคุมโรคระบาดและการค้นพบวัคซีน โอกาสของการระบาดรอบใหม่ และประสิทธิผลของมาตรการภาครัฐในการจัดการกับปัญหาทั้งด้านสาธารณสุขและด้านเศรษฐกิจ จึงทำให้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยยังมีความเสี่ยงอยู่พอสมควร ดังนั้น ทุกภาคส่วนจึงจำเป็นต้องวางแผนเตรียมพร้อมเพื่อรองรับต่อสถานการณ์ที่อาจเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในระยะข้างหน้า

3. คำอธิบายและวิเคราะห์งบการเงิน

สำหรับไตรมาสที่ 1/2563 สิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2563

ในไตรมาส 1 ของปี 2563 ประเทศไทยซึ่งรวมถึงธนาคารไทยพาณิชย์ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญหลายประการ เริ่มจากการที่เศรษฐกิจโลกชะลอตัวลงตั้งแต่ปี 2562 จากความขัดแย้งทางการค้าโลก ตามด้วยสงครามราคาน้ำมันและการระบาดของโควิด 19 นอกจากนี้ประเทศไทยได้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 (ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศฉบับที่ 9 IFRS 9) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 มาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่นี้มีนัยสำคัญต่อธนาคารเนื่องจากเกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้ การจัดประเภทสินทรัพย์การด้อยค่า และการบัญชีป้องกันความเสี่ยง

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9

สำหรับมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 ใหม่ที่ได้มีนัยสำคัญหลัก 5 ด้านสำหรับธนาคาร คือ

- การรับรู้รายได้ดอกเบี้ยรับ: อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Effective interest rate) จะถูกนำมาคำนวณสำหรับสินเชื่อที่มีลักษณะ step rate
- การรับรู้รายได้ค่าธรรมเนียม: ค่าธรรมเนียม upfront fee ที่เกิดขึ้น ณ วันที่มีสินทรัพย์ทางการเงิน (ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อ) จะถูกตัดจำหน่ายตลอดอายุของสินทรัพย์ทางการเงินนั้นและถูกบันทึกเป็นรายได้ดอกเบี้ย
- การรับรู้รายได้ของเงินลงทุน – การจัดประเภทของเงินลงทุนจะเปลี่ยนเป็นมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน (FVTPL) มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (FVOCI) และราคาทุนตัดจำหน่าย (amortized cost)
- การจัดประเภทของสินเชื่อ – สินเชื่อจะถูกจัดประเภทเป็น 3 ชั้น: ชั้นที่ 1 กลุ่มที่ไม่มี การเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต ชั้นที่ 2 กลุ่มที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต และชั้นที่ 3 กลุ่มที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต
- การกันเงินสำรอง – ไข้นำความคิดการประมาณการของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

รายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบจะแสดงอยู่ในภาคผนวกของคำอธิบายและวิเคราะห์งบการเงิน

โควิด 19 (COVID-19)

ในขณะที่การระบาดของ โควิด 19 เริ่มขึ้นในประเทศจีนในเดือนมกราคม 2563 ผลกระทบของโรคนี้ปรากฏชัดเจนในประเทศไทยในช่วงกลางเดือนมีนาคม เมื่อหลายประเทศเริ่มกำหนดข้อจำกัดการเดินทาง การกำหนดให้มีการเว้นระยะห่างทางสังคม (social distancing) ซึ่งรวมถึงการปิดกิจการที่ไม่จำเป็นและการปิดสถานที่ทำงานหลายแห่ง จากสถานการณ์ดังกล่าวสภาพแวดล้อมการดำเนินงานของธนาคารอาจยังไม่ได้รับผลกระทบในวงกว้างหรืออย่างมีนัยสำคัญจากการระบาดใหญ่ของโควิด 19 นี้และไม่ได้สะท้อนอย่างเต็มที่ในผลการดำเนินงานทางการเงินไตรมาส 1/2563

ในช่วงกลางเดือนมีนาคม เมื่อเห็นได้ชัดว่าประเทศไทยในฐานะที่มีแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำระดับโลกและเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นการส่งออกจะได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ รัฐบาลไทยรวมถึงธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้มีการดำเนินการหลายอย่างเพื่อรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นของการระบาดใหญ่ครั้งนี้ การดำเนินการเหล่านี้รวมถึงมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคมทั่วประเทศ การปิดกิจการที่ไม่จำเป็น การยกเลิกวันหยุดราชการประจำปีที่ฉลองเทศกาลสงกรานต์ การปรับลดอัตราดอกเบี้ยเพื่อให้มั่นใจว่าผู้กู้จะมีสภาพคล่องที่ต้นทุนลดลง และมาตรการอื่น ๆ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้กู้และธุรกิจแต่ละรายสามารถเข้าถึงสภาพคล่องเพื่อช่วยให้พวกเขาสามารถผ่านช่วงเวลาที่ยากลำบากนี้

มาตรการของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ธนาคารมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และการประเมินเบื้องต้นของธนาคารเกี่ยวกับผลกระทบของการระบาดครั้งนี้ได้สรุปไว้ในภาคผนวก

ผลประกอบการไตรมาส 1/2563

ธนาคารไทยพาณิชย์รายงานผลประกอบการไตรมาส 1/2563 หลังสอบทานโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีกำไรสุทธิ (ตามงบการเงินรวม) จำนวน 9,251 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 จากจำนวน 9,157 ล้านบาทในไตรมาส 1/2562 กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักสำรองเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.0 จากปีก่อน ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่ลดลง และรายได้ดอกเบี้ยสุทธิที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ธนาคารได้ตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญรวมจำนวน 9,726 ล้านบาท (เพิ่มขึ้นร้อยละ 79.4 จากปีก่อน) จากสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีความไม่แน่นอนสูง

เมื่อเทียบกับไตรมาส 4 ปี 2562 กำไรสุทธิเพิ่มขึ้นอย่างมากร้อยละ 68.0 จากไตรมาสก่อน ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่ลดลง และรายได้ดอกเบี้ยสุทธิที่เพิ่มขึ้น

กำไรสุทธิและกำไรเบ็ดเสร็จรวม

งบการเงินรวม	ไตรมาส	ไตรมาส	เปลี่ยนแปลง	ไตรมาส	เปลี่ยนแปลง
หน่วย: ล้านบาท	1/2563	4/2562	(% qoq)	1/2562	(% yoy)
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	25,777	22,960	12.3%	24,713	4.3%
รายได้ที่มีดอกเบี้ย	11,864	12,074	-1.7%	9,857	20.4%
รวมรายได้จากการดำเนินงาน	37,641	35,035	7.4%	34,570	8.9%
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	16,393	18,483	-11.3%	17,835	-8.1%
กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักสำรอง	21,248	16,552	28.4%	16,735	27.0%
ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น/หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการต่อยค่า	9,726	9,608	1.2%	5,420	79.4%
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	2,316	1,536	50.8%	2,155	7.5%
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(46)	(98)	NM	3	NM
กำไรสุทธิ (ส่วนที่เป็นของธนาคาร)	9,251	5,506	68.0%	9,157	1.0%
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น	117	(620)	NM	2,239	-94.8%
กำไรเบ็ดเสร็จรวม	9,368	4,886	91.7%	11,395	-17.8%
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย (ROAE)	9.3%	5.5%		9.5%	
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ย (ROAA)	1.2%	0.7%		1.1%	

NM = ไม่มีนัยสำคัญ

ข้อมูลหลักทรัพย์

หน่วย: บาท	ไตรมาส	ไตรมาส	เปลี่ยนแปลง	ไตรมาส	เปลี่ยนแปลง
	1/2563	4/2562	(% qoq)	1/2562	(% yoy)
กำไรสุทธิต่อหุ้น	2.72	1.62	68.0%	2.69	1.0%
มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น	116.27	117.78	-1.3%	115.15	1.0%
ราคาหุ้น (ราคาปิด)	69.25	122.00	-43.2%	132.00	-47.5%
จำนวนหุ้น* (ล้านหุ้น)	3,399	3,399	0.0%	3,399	0.0%
มูลค่าตลาดรวม (พันล้านบาท)	235.4	414.7	-43.2%	448.7	-47.5%

* จำนวนหุ้นรวมหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จตามงบการเงินรวมสำหรับไตรมาส 1/2563 สิ้นสุด 31 มีนาคม 2563

รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ

งบการเงินรวม	ไตรมาส	ไตรมาส	ไตรมาส	ไตรมาส	ไตรมาส
หน่วย: ล้านบาท	1/2563	4/2562	เปลี่ยนแปลง (% qoq)	1/2562	เปลี่ยนแปลง (% yoy)
รายได้ดอกเบี้ย	32,272	31,719	1.7%	33,455	-3.5%
เงินให้สินเชื่อ	26,796	25,528	5.0%	24,895	7.6%
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	1,038	1,410	-26.4%	1,542	-32.7%
สัญญาเช่าการเงิน	3,259	3,431	-5.0%	3,204	1.7%
เงินลงทุน	1,128	1,315	-14.2%	3,792	-70.3%
อื่นๆ	51	35	44.3%	22	129.7%
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	6,495	8,758	-25.8%	8,742	-25.7%
เงินรับฝาก	4,333	5,181	-16.4%	4,703	-7.9%
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	362	362	0.3%	417	-13.1%
เงินกู้ยืม	489	629	-22.2%	1,073	-54.4%
ค่าธรรมเนียมกองทุนฟื้นฟู/เงินสมทบสถาบันคุ้มครองเงินฝาก	1,293	2,540	-49.1%	2,481	-47.9%
อื่นๆ	17	46	-62.9%	67	-74.2%
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	25,777	22,960	12.3%	24,713	4.3%

- **รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ**ในไตรมาส 1/2563 มีจำนวน 25,777 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.3 จากปีก่อน เป็นผลมาจากการรับรู้รายได้ดอกเบี้ยตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 ที่เปลี่ยนจากการบันทึกอัตราดอกเบี้ยตามสัญญา (Contractual rate) เป็นอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Effective interest rate) ต้นทุนทางการเงินที่ปรับตัวดีขึ้นจากการปรับลดการนำส่งค่าธรรมเนียมกองทุนฟื้นฟูจากร้อยละ 0.46 เป็นร้อยละ 0.23 การไถ่ถอนก่อนกำหนดของหุ้นกู้ด้อยสิทธิ และการปรับลดอัตราดอกเบี้ย รวมทั้งส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยสุทธิที่ปรับตัวขึ้นตามกลยุทธ์ของธนาคารในการเติบโตสินเชื่อที่ให้ผลตอบแทนสูง ซึ่งส่วนหนึ่งสุทธิกับการลดลงอย่างมากของรายได้ดอกเบี้ยจากเงินลงทุนภายหลังที่ธนาคารได้ขายหุ้นของบริษัทไทยพาณิชย์ประกันชีวิต ผนวกกับภาวะดอกเบี้ยขาลง (ซึ่งปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้รวม 4 ครั้งในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา) และการหดตัวเล็กน้อยของยอดสินเชื่อรวม
- **เมื่อเทียบกับไตรมาส 4/2562** รายได้ดอกเบี้ยสุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.3 เป็นผลมากรายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อเงินที่เพิ่มขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 และต้นทุนทางการเงินที่ปรับตัวดีขึ้นตามที่กล่าวไว้ข้างต้น ซึ่งสุทธิตกกับการหดตัวของสินเชื่อ (ร้อยละ 0.9 จากไตรมาสก่อน) และการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในเดือนกุมภาพันธ์ และเดือนมีนาคม 2563

ผลตอบแทนจากสินทรัพย์ที่มีรายได้และต้นทุนทางการเงิน

งบการเงินรวม	ไตรมาส 1/2563	ไตรมาส 4/2562	ไตรมาส 3/2562 ^{3/}	ไตรมาส 3/2562 ^{1/}	ไตรมาส 2/2562	ไตรมาส 2/2562 ^{2/}	ไตรมาส 1/2562
หน่วย: %			ตามรายงาน		ตามรายงาน		
ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยสุทธิ	3.54%	3.20%	3.68%	3.33%	3.45%	3.27%	3.20%
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้	4.44%	4.42%	4.98%	4.51%	4.65%	4.40%	4.33%
อัตราผลตอบแทนจากการให้สินเชื่อ	5.71%	5.43%	5.61%	5.58%	5.43%	5.42%	5.27%
อัตราผลตอบแทนของรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	0.82%	1.27%	1.37%	1.49%	1.52%	1.49%	1.68%
อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน	1.51%	1.80%	5.41%	2.52%	3.47%	2.58%	2.34%
ต้นทุนทางการเงิน ^{4/}	1.06%	1.46%	1.53%	1.53%	1.47%	1.47%	1.45%
ต้นทุนเงินฝาก ^{5/}	1.01%	1.41%	1.43%	1.43%	1.36%	1.36%	1.33%

หมายเหตุ อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร คำนวณโดยใช้อัตราเฉลี่ยของต้นทุนและปลายงวดเป็นตัวหาร

^{1/} อัตราส่วนที่คาดการณ์โดยสมมติว่า SCB Life ยังคงเป็นส่วนหนึ่งของธนาคาร ซึ่งเป็นตัวเลขเพื่อการเปรียบเทียบเท่านั้น

^{2/} ไม่รวมการจัดประเภทสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของ SCB Life เป็นรายการที่ถือไว้เพื่อขาย

^{3/} รวมการปรับรายการครั้งเดียวเกี่ยวกับการกู้ยืมโดยมีกรรมสิทธิ์ประกันชีวิตเป็นประกัน (Policy loan) ของบริษัทย่อยประกันชีวิตของธนาคารก่อนการทำธุรกรรมกับ FWD เสร็จสมบูรณ์ในไตรมาส 3/2562 ส่งผลให้ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยสุทธิ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ และอัตราผลตอบแทนจากการให้สินเชื่อเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.05 ร้อยละ 0.05 และร้อยละ 0.06 ตามลำดับ

^{4/} ต้นทุนทางการเงิน = ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย (รวมค่าธรรมเนียมกองทุนฟื้นฟู/เงินสมทบสถาบันคุ้มครองเงินฝาก) / หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจ่ายเฉลี่ย

^{5/} ต้นทุนเงินฝากรวมเงินสมทบสถาบันคุ้มครองเงินฝากและค่าธรรมเนียมของกองทุนฟื้นฟู

อัตราดอกเบี้ย ธนาคารไทยพาณิชย์	7 เม.ย. 59	25 เม.ย. 59	12 ต.ค. 59	16 พ.ค. 60	4 ม.ค. 62	15 ส.ค. 62	8 พ.ย. 62	7 ก.พ. 63	24 มี.ค. 63
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (%)									
MLR	6.275	6.275	6.275	6.025	6.025	6.025	6.025	5.775	5.775
MOR	7.37	7.12	7.12	6.87	6.87	6.745	6.745	6.745	6.495
MRR	7.87	7.62	7.62	7.37	7.37	7.12	6.87	6.87	6.745
อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (%)*									
ออมทรัพย์	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
ฝากประจำ 3 เดือน	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90-1.15	0.90-1.15	0.65-0.90	0.60	0.50
ฝากประจำ 6 เดือน	1.15	1.15	1.15	1.15	1.15-1.40	1.15-1.40	0.90-1.15	0.80	0.60
ฝากประจำ 12 เดือน	1.30	1.30	1.40	1.40	1.40-1.65	1.40-1.65	1.15-1.40	0.90	0.65
* ไม่รวมแคมเปญพิเศษ ซึ่งโดยทั่วไปให้อัตราดอกเบี้ยสูง แต่มีระยะเวลาและเงื่อนไขที่แตกต่างจากเงินฝากประจำ 3 เดือน 6 เดือน และ 12 เดือน									
	27 พ.ย. 56	12 มี.ค. 57	11 มี.ค. 58	29 เม.ย. 58	19 ธ.ค. 61	7 ส.ค. 62	6 พ.ย. 62	5 ก.พ. 63	23 มี.ค. 63
อัตราดอกเบี้ยนโยบายของธปท.(%)	2.25	2.00	1.75	1.50	1.75	1.50	1.25	1.00	0.75

รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย

งบการเงินรวม	ไตรมาส	ไตรมาส	เปลี่ยนแปลง	ไตรมาส	เปลี่ยนแปลง
หน่วย: ล้านบาท	1/2563	4/2562	(% qoq)	1/2562	(% yoy)
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	8,915	8,427	5.8%	6,668	33.7%
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ	11,466	11,054	3.7%	8,956	28.0%
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ	2,552	2,628	-2.9%	2,288	11.5%
รายได้สุทธิจากการรับประกันภัย	-	-	NM	274	NM
รายได้จากการรับประกันภัย	-	-	NM	13,544	NM
ค่าใช้จ่ายจากการรับประกันภัย	-	-	NM	13,269	NM
รายได้ค่าธรรมเนียมสุทธิและรายได้สุทธิจากการรับประกันภัย	8,915	8,427	5.8%	6,942	28.4%
กำไรสุทธิจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน/ กำไรสุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ	2,125	1,552	36.9%	1,947	9.1%
ส่วนแบ่ง (ขาดทุน) กำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	(457)	NM	31	NM
รายได้เงินปันผลรับ	46	8	476.6%	186	-75.5%
รายได้อื่น	32	229	-86.2%	96	-67.0%
รวมรายได้จากธุรกิจหลักไม่รวมกำไรสุทธิจากเงินลงทุน	11,117	9,759	13.9%	9,201	20.8%
กำไรสุทธิจากเงินลงทุน	747	2,316	-67.7%	655	14.0%
รวมรายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย	11,864	12,074	-1.7%	9,857	20.4%

NM = ไม่มีนัยสำคัญ

- **รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.4** จากปีก่อนเป็นจำนวน 11,864 ล้านบาทในไตรมาส 1/2563 ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากรายได้ใหม่ที่ได้รับจากการเป็นพันธมิตรทางธุรกิจด้าน bancassurance กับ FWD และค่าธรรมเนียมจากการบริหารความมั่งคั่ง (ธุรกิจกองทุนรวมและธุรกิจหลักทรัพย์) ขณะที่ค่าธรรมเนียมจากธุรกรรมทางการเงิน และค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวกับการให้สินเชื่อลดลงจากปีก่อน จากการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 ค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวกับการให้สินเชื่อ (ค่าธรรมเนียมการให้สินเชื่อ (Front-end fee) และค่าธรรมเนียมผูกพันวงเงินกู้ (Commitment Fee)) จะถูกตัดจำหน่ายและบันทึกที่รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ นอกจากนี้ รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ยยังเพิ่มขึ้นจากกำไรสุทธิจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนที่เพิ่มขึ้น
- **เมื่อเทียบกับไตรมาส 4/2562** รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ยลดลงร้อยละ 1.7 เป็นผลมาจากการลดลงอย่างมากของรายได้ non-recurring โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากกำไรสุทธิจากเงินลงทุนที่ลดลง ขณะที่รายได้ recurring เพิ่มขึ้นปานกลาง ส่วนใหญ่จากการเพิ่มขึ้นอย่างมากของรายได้ค่าธรรมเนียมจาก bancassurance และอีกส่วนหนึ่งจากค่าธรรมเนียมจากการบริหารความมั่งคั่ง โดยรายได้ค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวกับการให้สินเชื่อลดลงตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 ตามที่กล่าวไว้ข้างต้น และการใช้จ่ายของบัตรเครดิตที่ลดลงในช่วงที่ผ่านมาจากการแพร่ระบาดของโควิด 19

รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย

งบการเงินรวม	ไตรมาส	ไตรมาส	เปลี่ยนแปลง	ไตรมาส	เปลี่ยนแปลง
หน่วย: ล้านบาท	1/2563	4/2562	(% qoq)	1/2562	(% yoy)
ค่าธรรมเนียมจากธุรกรรมทางการเงิน *	3,478	3,715	-6.4%	3,766	-7.6%
ค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อ **	1,432	1,948	-26.5%	1,830	-21.7%
ค่าธรรมเนียมจากการบริหารความมั่งคั่ง ***	2,022	1,858	8.9%	1,544	31.0%
ค่าธรรมเนียมจากการขายประกันภัย	3,159	1,790	76.5%	611	417.0%
รายได้ Recurring	10,092	9,311	8.4%	7,751	30.2%
รายได้ Non-recurring และอื่น ๆ	1,772	2,764	-35.9%	1,831	-3.3%
รายได้สุทธิจากการรับประกันภัย	-	-	0.0%	274	NM
รวมรายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย	11,864	12,074	-1.7%	9,857	20.4%

* รวมค่าธรรมเนียมการทำธุรกรรมทางการเงิน รายได้จากการค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศและอื่น ๆ

** รวมค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อและบัตรเครดิต

*** รวมรายได้จากธุรกิจกองทุนรวม ธุรกิจหลักทรัพย์ และอื่น ๆ

NM = ไม่มีนัยสำคัญ

ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน

งบการเงินรวม	ไตรมาส	ไตรมาส	เปลี่ยนแปลง	ไตรมาส	เปลี่ยนแปลง
หน่วย: ล้านบาท	1/2563	4/2562	(% qoq)	1/2562	(% yoy)
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	7,953	8,542	-6.9%	9,209	-13.6%
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่และอุปกรณ์	3,463	3,666	-5.5%	3,313	4.5%
ค่าภาษีอากร	1,011	1,066	-5.2%	1,153	-12.3%
ค่าตอบแทนกรรมการ	27	28	-2.7%	26	2.9%
ค่าใช้จ่ายอื่น	3,939	5,181	-24.0%	4,134	-4.7%
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	16,393	18,483	-11.3%	17,835	-8.1%
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้	43.6%	52.8%		51.6%	

- ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน มีจำนวน 16,393 ล้านบาทในไตรมาส 1/2563 ลดลงร้อยละ 8.1 จากปีก่อน ส่วนใหญ่เป็นผลจากค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานที่ลดลง เนื่องจากในไตรมาส 1/2562 ธนาคารมีบันทึกค่าใช้จ่ายครั้งเดียวในการตั้งสำรองผลประโยชน์พนักงานตามกฎหมายแรงงานใหม่ นอกจากนี้ยังเกิดจากการตัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของบริษัทไทยพาณิชย์ประกันชีวิตออกจากงบการเงินรวม ภายหลังที่ธนาคารได้ขายหุ้นออกไป รวมทั้งค่าใช้จ่ายทางการตลาดและส่งเสริมการตลาดที่ลดลง
- เมื่อเทียบกับไตรมาส 4/2562 ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานลดลงร้อยละ 11.3 จากไตรมาสก่อน เป็นผลมาจากค่าใช้จ่ายทางการตลาดและส่งเสริมการตลาดที่ลดลงตามฤดูกาล และกิจกรรมทางธุรกิจที่ชะลอตัวในช่วงที่ผ่านมา รวมทั้งค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานที่ลดลง

การที่ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานลดลงส่งผลให้อัตราร้อยละค่าใช้จ่ายต่อรายได้ปรับตัวดีขึ้นเป็นร้อยละ 43.6 ในไตรมาส 1/2563 จากร้อยละ 51.6 ในไตรมาส 1/2562 และร้อยละ 52.8 ในไตรมาส 4/2562 การลดลงของอัตราร้อยละค่าใช้จ่ายต่อรายได้ แสดงให้เห็นว่าค่าใช้จ่ายของธนาคารมีแนวโน้มลดลง แม้ว่าส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากกิจกรรมทางธุรกิจที่ชะลอตัวจากการแพร่ระบาดของโควิด 19

ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น/หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ

งบการเงินรวม	ไตรมาส	ไตรมาส	เปลี่ยนแปลง	ไตรมาส	เปลี่ยนแปลง
หน่วย: ล้านบาท	1/2563	4/2562	(% qoq)	1/2562	(% yoy)
ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น/หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า	9,726	9,608	1.2%	5,420	79.4%
อัตราร้อยละค่าใช้จ่ายหนี้สูญต่อสินเชื่อ (bps)	185	180		102	

- ในไตรมาส 1/2563 ธนาคารได้ตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญจำนวน 9,726 ล้านบาท (ร้อยละ 1.85 ของสินเชื่อรวม) จากสภาพเศรษฐกิจที่ไม่เอื้ออำนวย และความไม่แน่นอนที่เพิ่มขึ้นจากผลกระทบของโควิด 19 ซึ่งในจำนวนนี้ธนาคารได้คำนึงถึงการคาดการณ์ล่วงหน้าของโมเดลการวัดมูลค่าผลขาดทุนด้านเครดิต (ECL) ภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 ทั้งนี้ตามมาตรการการบริหารความเสี่ยงธนาคารได้ตัดสินใจตั้งสำรองเพื่อรับมือกับแนวโน้มเศรษฐกิจมหภาคที่ถดถอยอย่างรุนแรง ผ่านกระบวนการ management overlay

งบแสดงฐานะการเงินตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563 ธนาคารมีสินทรัพย์รวมจำนวน 3,136 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 2.0 จากปีก่อน เป็นผลจากการขายบริษัท ไทยพาณิชย์ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และการเติบโตของสินเชื่อที่ลดลง โดยมีรายละเอียดตามงบการเงินรวมในแต่ละหัวข้อดังนี้

เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ

งบการเงินรวม	31 มี.ค. 63	31 ธ.ค. 62	31 มี.ค. 62
หน่วย: ล้านบาท			
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกค้า	2,127,596	2,146,867	2,157,893
หัก รายได้รอตัดบัญชี	(32,092)	(33,080)	(31,610)
รวมเงินให้สินเชื่อ	2,095,504	2,113,787	2,126,283
บวก ดอกเบี้ยค้างรับและรายได้ดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	5,021	2,946	4,049
รวมเงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับและรายได้ดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	2,100,525	2,116,733	2,130,332
หัก ผลขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขใหม่	(472)	-	-
หัก ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น/ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(110,776)	(111,150)	(99,808)
หัก ค่าเผื่อจากการปรับโครงสร้างหนี้	-	(3,122)	(3,917)
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกค้าและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	1,989,277	2,002,461	2,026,606

สินเชื่อ

ตามกลุ่มลูกค้า (งบการเงินรวม)	31 มี.ค. 63	31 ธ.ค. 62	เปลี่ยนแปลง	31 มี.ค. 62	เปลี่ยนแปลง
หน่วย: ล้านบาท			(% qoq)		(% yoy)
ธุรกิจขนาดใหญ่	758,618	755,822	0.4%	797,283	-4.8%
ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	349,534	350,837	-0.4%	340,496	2.7%
สินเชื่อบุคคล	987,352	1,007,128	-2.0%	988,504	-0.1%
สินเชื่อเคหะ*	645,881	649,925	-0.6%	654,500	-1.3%
สินเชื่อเช่าซื้อ	212,938	219,187	-2.9%	213,142	-0.1%
สินเชื่อที่ไม่มีหลักประกัน	126,011	135,709	-7.1%	108,515	16.1%
สินเชื่ออื่นๆ	2,522	2,307	9.3%	12,347	-79.6%
รวมเงินให้สินเชื่อ	2,095,504	2,113,787	-0.9%	2,126,283	-1.4%

* รวมสินเชื่อเคหะทั้งหมด ซึ่งบางส่วนอาจอยู่ในกลุ่มลูกค้านอกกลุ่มสินเชื่อบุคคล

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563 ยอดสินเชื่อของธนาคาร (สุทธิจากรายได้รอตัดบัญชี) ลดลงร้อยละ 1.4 จากปีก่อน และร้อยละ 0.9 จากไตรมาสก่อน รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงของสินเชื่อตามกลุ่มลูกค้ามีดังนี้

- **สินเชื่อธุรกิจขนาดใหญ่** ลดลงร้อยละ 4.8 จากปีก่อน แต่ขยายตัวเล็กน้อยร้อยละ 0.4 จากไตรมาสก่อน การลดลงจากปีก่อนส่วนใหญ่มาจากการชำระคืนสินเชื่อของลูกค้าขนาดใหญ่ และความต้องการสินเชื่อที่ชะลอตัว เนื่องจากลูกค้าส่วนใหญ่อยู่ระหว่างการรอดูสถานการณ์ท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ส่งผลให้เกิดการปิดเมือง (Lockdown) ในหลายพื้นที่ของประเทศจีนในช่วงปลายเดือนมกราคม/ต้นเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในประเทศและทั่วโลก
- **สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME)** เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.7 จากปีก่อน แต่ลดลงเล็กน้อยร้อยละ 0.4 จากไตรมาสก่อน การเพิ่มขึ้นจากปีก่อนส่วนใหญ่มาจากการเพิ่มขึ้นของสินเชื่อสำหรับผู้ประกอบการรายย่อย (small SME) ซึ่งเป็นไปตามกลยุทธ์ของธนาคารที่มุ่งเน้นการเติบโตของสินเชื่อที่ให้ผลตอบแทนสูงในกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย อย่างไรก็ตาม ธุรกรรมทางการเงินที่เพิ่มขึ้นของสินเชื่อที่เข้มงวดและรัดกุมมากขึ้นท่ามกลางสภาพเศรษฐกิจที่ไม่เอื้ออำนวย ส่งผลให้สินเชื่อลดลงเล็กน้อยจากไตรมาสก่อน
- **สินเชื่อบุคคล** ลดลงร้อยละ 0.1 จากปีก่อน และร้อยละ 2.0 จากไตรมาสก่อน
 - **สินเชื่อเคหะ** ลดลงร้อยละ 1.3 จากปีก่อน และร้อยละ 0.6 จากไตรมาสก่อน ส่วนใหญ่มาจากความต้องการสินเชื่อบ้านใหม่ชะลอตัวลง ถึงแม้ว่าธนาคารแห่งประเทศไทยจะผ่อนปรนมาตรการเกี่ยวกับสัดส่วนเงินให้สินเชื่อต่อมูลค่าสำหรับสินเชื่อบ้านใหม่
 - **สินเชื่อเช่าซื้อ** ลดลงร้อยละ 0.1 จากปีก่อน และ 2.9 จากไตรมาสก่อน ส่วนใหญ่เป็นผลจากความต้องการรถยนต์ใหม่และรถยนต์มือสองที่ลดลงตามสภาพเศรษฐกิจที่ชะลอตัว รวมทั้งจากการพิจารณาสินเชื่อที่เข้มงวดขึ้น

- **สินเชื่อที่ไม่มีหลักประกัน** (สินเชื่อส่วนบุคคลและบัตรเครดิต) เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.1 จากปีก่อน แต่ลดลงร้อยละ 7.1 จากไตรมาสก่อน การเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเป็นไปตามกลยุทธ์ของธนาคารที่มุ่งเน้นการเติบโตของสินเชื่อที่ให้ผลตอบแทนสูงในกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย อย่างไรก็ตามก็ดี ธนาคารได้ใช้เกณฑ์ในการพิจารณาสินเชื่อที่เข้มงวดขึ้น และมุ่งเน้นกลุ่มลูกค้าที่เฉพาะเจาะจงในสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน
- **สินเชื่ออื่น ๆ** ปรับตัวลงอย่างมีนัยสำคัญร้อยละ 79.6 จากปีก่อน ส่วนใหญ่เกิดจากการไม่รวมสินเชื่อโดยมีกรรมกรรมประกันชีวิตเป็นประกันหลังจากการขายบริษัท ไทยพาณิชย์ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ในเดือนกันยายน 2562

เงินรับฝาก

งบการเงินรวม	31 มี.ค. 63	31 ธ.ค. 62	เปลี่ยนแปลง	31 มี.ค. 62	เปลี่ยนแปลง
หน่วย: ล้านบาท			(% qoq)		(% yoy)
จ่ายเงินเมื่อทวงถาม	83,278	77,549	7.4%	79,710	4.5%
ออมทรัพย์	1,571,137	1,376,942	14.1%	1,406,251	11.7%
ประจำ	621,545	704,934	-11.8%	632,098	-1.7%
ไม่ถึง 6 เดือน	142,164	110,568	28.6%	113,007	25.8%
6 เดือนไม่ถึง 1 ปี	128,011	244,694	-47.7%	165,541	-22.7%
1 ปีขึ้นไป	351,370	349,672	0.5%	353,550	-0.6%
รวมเงินรับฝาก	2,275,960	2,159,425	5.4%	2,118,058	7.5%
สัดส่วนเงินฝากกระแสรายวันและเงินฝากออมทรัพย์ (%)	72.7%	67.4%		70.2%	
สัดส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก	92.1%	97.9%		100.4%	
อัตราส่วนสภาพคล่อง (งบการเงินเฉพาะธนาคาร)	34.2%	31.0%		26.5%	

เงินรับฝาก ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.5 จากปีก่อน และร้อยละ 5.4 จากไตรมาสก่อน จากการเพิ่มขึ้นเงินฝากกระแสรายวันและเงินฝากออมทรัพย์ ในขณะที่เงินฝากประจำลดลง ทำให้สัดส่วนเงินฝากกระแสรายวันและเงินฝากออมทรัพย์ (CASA) ของธนาคารเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 72.7 ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2563 ดังนั้น สัดส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝากลดลงเป็นร้อยละ 92.1 ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2563 จากร้อยละ 97.9 ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2562

อัตราส่วนสภาพคล่องรายวันของธนาคารอยู่ที่ร้อยละ 34.2 ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2563 คำนวณจากสินทรัพย์สภาพคล่องรวมต่อเงินรับฝาก (ตามงบเฉพาะธนาคาร) ซึ่งมากกว่าระดับขั้นต่ำที่ธนาคารกำหนดที่ร้อยละ 20

เงินกองทุนของธนาคารตามกฎหมาย

จากการที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ใช้หลักเกณฑ์ Basel III ในการกำกับดูแลการดำรงเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยได้ประกาศให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับผลขาดทุนในภาวะวิกฤต (Capital Conservation Buffer) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 โดยให้ทยอยดำรงเพิ่มเติมจากเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของในอัตราร้อยละ 0.625 ต่อปี จนครบร้อยละ 2.5 เมื่อเดือนมกราคม 2562

นอกจากนี้ ธปท. ยังได้ประกาศให้ธนาคารและธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่อีก 4 แห่งซึ่งเป็นสถาบันการเงินที่มีความสำคัญเชิงระบบสำหรับประเทศไทย (Domestic Systemically Important Banks : D-SIBs) ต้องดำรงเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.5 ในปี 2562 และเพิ่มเป็นร้อยละ 1.0 ในปี 2563 เพื่อสร้างความแข็งแกร่งและส่งเสริมเสถียรภาพของธนาคาร ซึ่งเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับความเสียหายสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่มีความสำคัญเชิงระบบ (Higher Loss Absorbency) เป็นส่วนที่เพิ่มเติมจากเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับผลขาดทุนในภาวะวิกฤต (Capital Conservation Buffer) ที่ร้อยละ 2.5

อัตราส่วนเงินกองทุนขั้นต่ำที่รวมเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับผลขาดทุนในภาวะวิกฤต (Capital Conservation Buffer) และเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับความเสียหายสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่มีความสำคัญเชิงระบบ (Higher Loss Absorbency) มีรายละเอียดดังตารางด้านล่าง

อัตราส่วนเงินกองทุนขั้นต่ำ	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ	4.50%	4.50%	4.50%	4.50%	4.50%
เงินกองทุนชั้นที่ 1	6.00%	6.00%	6.00%	6.00%	6.00%
รวมเงินกองทุนทั้งสิ้น	8.50%	8.50%	8.50%	8.50%	8.50%
เงินกองทุนส่วนเพิ่ม					
เงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับผลขาดทุนในภาวะวิกฤต (Capital Conservation Buffer)	0.625%	1.25%	1.875%	2.50%	2.50%
เงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับความเสียหายสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่มีความสำคัญเชิงระบบ (D-SIB Buffer)	-	-	-	0.50%	1.00%
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ	5.125%	5.75%	6.375%	7.50%	8.00%
เงินกองทุนชั้นที่ 1	6.625%	7.25%	7.875%	9.00%	9.50%
รวมเงินกองทุนทั้งสิ้น	9.125%	9.75%	10.375%	11.50%	12.00%

ทั้งนี้ ธนาคารได้มีการวางแผนเพื่อเตรียมรองรับกฎเกณฑ์ทางการทั้งในปัจจุบันและอนาคตผ่านแผนการบริหารเงินกองทุนระยะยาวไว้ล่วงหน้า โดยธนาคารเชื่อมั่นว่าสถานะของเงินกองทุนในปัจจุบันซึ่งอยู่ในระดับที่แข็งแกร่งและสูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนด ประกอบกับการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่อยู่ในระดับสูง จะสามารถรองรับผลกระทบเชิงลบหากมีเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้นกับธนาคารหรือเศรษฐกิจโดยรวม

เงินกองทุนตามกฎหมายของธนาคารภายใต้หลักเกณฑ์ Basel III ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2563 มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

หน่วย: ล้านบาท, %	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะธนาคาร		
	31 มี.ค. 63	31 ธ.ค. 62	31 มี.ค. 62	31 มี.ค. 63	31 ธ.ค. 62	31 มี.ค. 62
เงินกองทุนตามกฎหมาย						
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น/เงินกองทุนชั้นที่ 1	339,437	352,692	325,713	303,846	317,312	305,487
เงินกองทุนชั้นที่ 2	22,883	22,514	41,591	22,824	22,432	40,740
รวมเงินกองทุนทั้งสิ้น	362,320	375,206	367,304	326,670	339,744	346,227
สินทรัพย์เสี่ยง	2,105,505	2,075,492	2,151,899	2,091,444	2,060,169	2,073,217
อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง	17.2%	18.1%	17.1%	15.6%	16.5%	16.7%
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น/เงินกองทุนชั้นที่ 1	16.1%	17.0%	15.2%	14.5%	15.4%	14.7%
เงินกองทุนชั้นที่ 2	1.1%	1.1%	1.9%	1.1%	1.1%	2.0%

เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น/เงินกองทุนชั้นที่ 1 ของธนาคาร ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2563 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากปีก่อน ส่วนใหญ่เป็นผลจากเงินกองทุนที่เพิ่มขึ้นจากการขายบริษัท ไทยพาณิชย์ ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และการรับรู้กำไรสุทธิ ในขณะที่เงินกองทุนชั้นที่ 2 ลดลงจากปีก่อนจากการไถ่ถอนก่อนกำหนดของหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่นับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 จำนวน 20,000 ล้านบาทในไตรมาส 3/2562 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น/เงินกองทุนชั้นที่ 1 ลดลง ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการจ่ายเงินปันผล (เงินปันผลระหว่างกาล (กรณีพิเศษ) ในอัตราหุ้นละ 0.75 บาทต่อหุ้นที่ประกาศเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2563 และเงินปันผลระหว่างกาลในอัตราหุ้นละ 4.00 บาทต่อหุ้นที่ประกาศเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2563) ทั้งนี้ เงินกองทุนโดยรวมของธนาคารยังคงแข็งแกร่งและอยู่ในระดับสูงเพียงพอที่จะรองรับกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันที่ไม่เอื้ออำนวย รวมทั้งรองรับการขยายตัวหากมีโอกาสทางธุรกิจใหม่ ๆ เกิดขึ้นในอนาคต

โครงการซื้อหุ้นคืน

เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2563 คณะกรรมการธนาคารได้มีมติอนุมัติโครงการซื้อหุ้นคืนเพื่อการบริหารทางการเงิน ภายใต้โครงการนี้ธนาคารจะใช้งบเงินสูงสุดไม่เกิน 16,000 ล้านบาทในการซื้อหุ้นคืนไม่เกิน 135.96 ล้านหุ้น (หรือคิดเป็นจำนวนไม่เกินร้อยละ 4.0 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของธนาคาร) โดยเป็นการเข้าซื้อในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และมีกำหนดระยะเวลาซื้อหุ้นคืน 6 เดือน ตั้งแต่วันที่ 20 เมษายน 2563 ถึง 19 ตุลาคม 2563

ต่อมาในการประชุมเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2563 คณะกรรมการมีมติอนุมัติยกเลิกโครงการซื้อหุ้นคืน เนื่องจากการแพร่ระบาดในครั้งนี้ได้ส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจที่แท้จริงอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน ซึ่งเห็นได้ชัดว่าความผันผวนของตลาดและภาคธุรกิจมีมากยิ่งขึ้น และยังมีปัจจัยหลายประการในอนาคตที่ไม่อาจคาดเดาได้ เช่น ระยะเวลาที่การแพร่ระบาดจะสิ้นสุดลง ดังนั้นธนาคารจึงเห็นถึงความสำคัญในการบริหารจัดการทางการเงินที่รอบคอบด้วยการรักษาเงินกองทุนไว้ ซึ่งจะช่วยให้ธนาคารสามารถให้ลูกค้าลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการช่วยเหลือ รวมถึงมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในมาตรการต่าง ๆ ที่ประกาศโดยธนาคารแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ ยังช่วยให้ธนาคารมีความยืดหยุ่นอย่างเต็มที่ในการคว้าโอกาสทางธุรกิจที่อาจเกิดขึ้นจากวิกฤตนี้ เช่น การขยายสินเชื่อลูกค้าธุรกิจขนาดใหญ่เนื่องเป็นผลมาจากตลาดตราสารหนี้มีความตึงตัวหรือการทำธุรกรรมควบรวมกิจการ (M&A)

คุณภาพสินเชื่อ

ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2563 สินเชื่อต่อคุณภาพก่อนหักเงินสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (gross NPLs) ตามงบการเงินรวมลดลงร้อยละ 1.9 จากไตรมาสก่อนเป็นจำนวน 83.6 พันล้านบาท และอัตราส่วนสินเชื่อต่อคุณภาพก่อนหักเงินสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (gross NPL ratio) ลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 3.17 จากร้อยละ 3.41 ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2562 ส่วนใหญ่จากมาตรการการจัดการสินเชื่อต่อคุณภาพที่มีประสิทธิภาพของธนาคารผ่านการขายสินเชื่อต่อคุณภาพและการตัดหนี้สูญ รวมทั้งการชะลอการจัดชั้นเป็นสินเชื่อต่อคุณภาพตามประกาศมาตรการการช่วยเหลือของธนาคารแห่งประเทศไทย (รายละเอียดในภาคผนวก) ด้วยมาตรการดังกล่าว สินเชื่อต่อคุณภาพก่อนหักเงินสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ อัตราส่วนสินเชื่อต่อคุณภาพและสินเชื่อต่อคุณภาพเกิดใหม่ ณ สิ้นไตรมาส 1/2563 อาจไม่ได้สะท้อนสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

นอกจากนี้ การเพิ่มขึ้นของสำรองหนี้สงสัยจะสูญมาจากภาพรวมทางเศรษฐกิจที่แย่งตามโมเดลการวัดมูลค่าของผลขาดทุนด้านเครดิต (ECL) ที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อ “ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น/หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ” ในหน้าที่ 13 ธนาคารอาจตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นในไตรมาสต่อไป เพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของสินเชื่อต่อคุณภาพ หลังจากสถานการณ์กลับสู่สภาวะปกติและมาตรการการช่วยเหลือสิ้นสุดลง ทั้งนี้ อัตราส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อต่อคุณภาพอยู่ที่ร้อยละ 139.6 ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2563 ปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5 จากสิ้นปี 2562

หน่วย: ล้านบาท, %	31 มี.ค. 63 (IFRS 9)	31 ธ.ค. 62	30 ก.ย. 62	30 มิ.ย. 62	31 มี.ค. 62
งบการเงินรวม					
สินเชื่อต่อคุณภาพก่อนหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (gross NPLs)	83,621	85,212	77,207	68,885	67,904
สินเชื่อต่อคุณภาพต่อเงินให้สินเชื่อรวม	3.17%	3.41%	3.01%	2.77%	2.77%
สินเชื่อต่อคุณภาพตามประเภทธุรกิจ (%)					
ธุรกิจขนาดใหญ่	3.51%	3.56%	3.18%	2.08%	2.16%
ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	7.76%	8.31%	7.51%	7.80%	7.82%
ลูกค้าบุคคล	3.03%	2.90%	2.54%	2.50%	2.43%
สินเชื่อเคหะ	3.33%	3.34%	2.90%	2.90%	2.87%
สินเชื่อเช่าซื้อ	2.55%	2.29%	1.97%	1.91%	1.74%
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ*	116,730	114,272	111,008	105,358	103,725
อัตราส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อต่อคุณภาพ	139.6%	134.1%	143.8%	152.9%	152.8%
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายหนี้สูญต่อสินเชื่อ (bps) - ประจำไตรมาส	185	180	284	110	102
งบการเงินเฉพาะธนาคาร					
สินเชื่อต่อคุณภาพก่อนหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (gross NPLs)	82,467	84,349	76,217	67,895	66,914
สินเชื่อต่อคุณภาพต่อเงินให้สินเชื่อรวม	3.14%	3.38%	2.97%	2.73%	2.76%

* ไม่รวมรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ณ 31 มีนาคม 2563 รวมเงินให้สินเชื่อ รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน และภาระผูกพันวงเงินสินเชื่อและสัญญาค้ำประกันทางการเงิน

การจัดประเภทของสินเชื่อและผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 สินเชื่อจะถูกจัดประเภทเป็น 3 ชั้น โดยแต่ละชั้นจะพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพสินเชื่อนับจากวันที่รับรู้รายการ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563 สินเชื่อและผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจะถูกจัดประเภทดังต่อไปนี้

งบการเงินรวม หน่วย: ล้านบาท	31 มี.ค. 63 (IFRS 9)	
	เงินให้สินเชื่อและ รายการระหว่างธนาคาร	ผลขาดทุนด้านเครดิตที่ คาดว่าจะเกิดขึ้น (ECL)*
ชั้นที่ 1 กลุ่มที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต	2,343,999	31,814
ชั้นที่ 2 กลุ่มที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต	207,447	34,717
ชั้นที่ 3 กลุ่มที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต	83,621	50,199
รวม	2,635,067	116,730

* รวมผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (ECL) สำหรับสินเชื่อ รายการระหว่างธนาคารและภาระผูกพันวงเงินสินเชื่อและสัญญาค้ำประกันทางการเงิน

การจัดประเภทของสินเชื่อตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 ได้เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 นี้ ซึ่งไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบได้โดยตรงกับการจัดประเภทสินเชื่อในอดีต ทั้งนี้ การจัดประเภทของสินเชื่อ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 31 มีนาคม 2562 ก่อนการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 มีรายละเอียดดังตารางดังต่อไปนี้

งบการเงินรวม หน่วย: ล้านบาท	31 ธ.ค. 62		31 มี.ค. 62	
	เงินให้สินเชื่อและ ดอกเบี่ยค้างรับ	ค่าเผื่อหนี้ สงสัยจะสูญ	เงินให้สินเชื่อและ ดอกเบี่ยค้างรับ	ค่าเผื่อหนี้ สงสัยจะสูญ
ปกติ	1,966,438	20,403	2,005,001	20,525
กล่าวถึงเป็นพิเศษ	64,996	4,040	57,381	3,413
ต่ำกว่ามาตรฐาน	36,234	19,618	19,392	9,838
สงสัย	17,821	6,353	13,702	4,959
สงสัยจะสูญ	31,244	16,763	34,856	19,505
รวม	2,116,733	67,177	2,130,332	58,240
สำรองส่วนที่ตั้งมากกว่าเกณฑ์				41,568
ธนาคารแห่งประเทศไทย		43,973		
รวม		111,150		99,808

สินเชื่อด้อยคุณภาพเกิดใหม่ตามประเภทธุรกิจ (%)

	2563	2562				2561			
	1Q63	4Q62	3Q62	2Q62	1Q62	4Q61	3Q61	2Q61	1Q61
สินเชื่อด้อยรวม	0.58%	0.73%	1.02%	0.54%	0.50%	0.48%	0.49%	0.44%	0.41%
ธุรกิจขนาดใหญ่ ^{1/}	0.11%	0.22%	1.77%	0.25%	0.12%	0.14%	0.25%	0.02%	0.06%
ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ^{1/}	1.12%	1.97%	0.90%	0.75%	0.99%	0.68%	0.73%	0.68%	0.79%
สินเชื่อเคหะ ^{2/}	0.78%	0.78%	0.77%	0.83%	0.76%	0.85%	0.81%	0.93%	0.70%
สินเชื่อเช่าซื้อ ^{3/}	1.20%	0.85%	0.72%	0.68%	0.61%	0.67%	0.57%	0.51%	0.43%
สินเชื่อด้อยคุณภาพเกิดใหม่ (พันล้านบาท)	15.2	18.2	26.2	13.4	12.3	11.8	12.2	10.6	9.7

^{1/} ในไตรมาส 2/2561 เนื่องจากลูกค้าในกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมบางรายมียอดขายสูงขึ้น ธนาคารจึงได้ย้ายลูกค้าดังกล่าวไปยังกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ ซึ่งข้อมูล ณ สิ้นไตรมาส 1/2561 ได้มีการปรับปรุงใหม่แล้ว

^{2/} การเพิ่มขึ้นของสินเชื่อด้อยคุณภาพเกิดใหม่ในสินเชื่อเคหะมาจากกลุ่มลูกค้าที่ผู้กู้เป็นผู้ประกอบการรายย่อยซึ่งมีภาระหนี้ค่อนข้างสูง โดยธนาคารได้เพิ่มความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อให้กับลูกค้ากลุ่มนี้ตั้งแต่ต้นปี 2557

^{3/} ไม่รวมสินเชื่อด้อยคุณภาพของสินเชื่อเช่าซื้อที่มีการยึดรถได้ก่อนสิ้นเดือนของเดือนที่ลูกค้ากลายเป็นสินเชื่อด้อยคุณภาพ

ในไตรมาส 1/2563 สินเชื่อด้อยคุณภาพเกิดใหม่ปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสก่อนเป็นร้อยละ 0.58 อย่างไรก็ตาม สินเชื่อด้อยคุณภาพเกิดใหม่ในไตรมาสนี้ อาจจะยังไม่ได้สะท้อนถึงสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน เนื่องจากมาตรการการช่วยเหลือของธนาคารแห่งประเทศไทย (ประกาศ ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563) ที่มีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 ได้ชะลอการปรับลดการจัดชั้นของลูกหนี้ที่เข้าร่วมโครงการช่วยเหลือ ซึ่งรวมถึงการปรับลดลูกหนี้เป็นสินเชื่อด้อยคุณภาพ (NPL)

แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563 แหล่งเงินทุนที่สำคัญของธนาคารคือเงินฝาก คิดเป็นร้อยละ 72.6 ของแหล่งเงินทุน แหล่งเงินทุนอื่น ๆ ที่สำคัญได้แก่ แหล่งเงินทุนจากผู้ถือหุ้นคิดเป็นร้อยละ 12.6 การกู้ยืมระหว่างธนาคารคิดเป็นร้อยละ 5.0 และการกู้ยืมโดยการออกตราสารหนี้คิดเป็นร้อยละ 2.3 สำหรับการใช้จ่ายของเงินทุน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563 มีรายละเอียดดังนี้ ร้อยละ 66.8 เป็นเงินให้สินเชื่อ ร้อยละ 18.5 เป็นการให้กู้ยืมระหว่างธนาคารและตลาดเงิน ร้อยละ 9.1 เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์สุทธิ และร้อยละ 1.4 เป็นเงินสด

ข้อมูลทางการเงินเพิ่มเติม

งบการเงินรวม	31 มี.ค. 63	31 ธ.ค. 62	เปลี่ยนแปลง	31 มี.ค. 62	เปลี่ยนแปลง
หน่วย: ล้านบาท, %	(IFRS 9)		(% qoq)		(% yoy)
สินเชื่อตามประเภทธุรกิจ	2,095,504	2,113,787	-0.9%	2,126,283	-1.4%
การเกษตรและเหมืองแร่	17,387	16,820	3.4%	17,069	1.9%
อุตสาหกรรมการผลิตและการพาณิชย์	564,146	554,901	1.7%	581,636	-3.0%
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง	172,809	169,798	1.8%	162,971	6.0%
การสาธารณสุขโภคและบริการ	353,667	363,278	-2.6%	378,264	-6.5%
เงินให้กู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัย ^{1/}	539,031	544,388	-1.0%	558,547	-3.5%
อื่น ๆ	448,464	464,602	-3.5%	427,796	4.8%
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	72,282	77,952	-7.3%	133,347	-45.8%
หุ้นกู้	65,863	76,060	-13.4%	112,486	-41.4%
หุ้นกู้ด้อยสิทธิ	-	-	0.0%	20,000	-100.0%
เงินกู้ยืมที่มีอนุพันธ์การเงินแฝง	441	1,596	-72.4%	615	-28.3%
เงินกู้ยืมอื่น ๆ	278	296	-6.1%	246	13.0%
ส่วนปรับปรุงมูลค่าสุทธิของ FV hedge	5,700	-	NM	-	NM
การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา	15,835^{2/}	40,970		38,747	
	ไตรมาส	ไตรมาส	ไตรมาส	ไตรมาส	ไตรมาส
	1/2563	4/2562	3/2562	2/2562	1/2562
อัตราผลตอบแทนจากการให้สินเชื่อ	5.71%	5.43%	5.61%	5.43%	5.27%
ธุรกิจขนาดใหญ่	4.13%	4.01%	4.21%	4.31%	4.17%
ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	6.51%	6.28%	6.28%	6.05%	5.77%
สินเชื่อบุคคล	6.71%	6.41%	6.63%	6.32%	6.17%
- สินเชื่อเคหะ	5.34%	4.82%	4.92%	4.93%	4.86%
- สินเชื่อเช่าซื้อ	6.04%	6.22%	6.28%	6.22%	6.17%
- บัตรเครดิต ^{3/}	15.56%	15.19%	15.58%	15.74%	15.23%
- Speedy (สินเชื่อส่วนบุคคล)	21.12%	21.44%	22.22%	21.77%	20.90%
พอร์ตสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์					
สินเชื่อรถยนต์ใหม่	55.8%	56.1%	56.0%	56.4%	56.6%
สินเชื่อรถยนต์มือสอง	25.6%	26.0%	26.8%	27.3%	27.4%
สินเชื่อรถแลกเงิน	18.6%	17.9%	17.2%	16.3%	16.1%
การลดสินเชื่อด้วยคุณภาพตามประเภทของวิธี					
การชำระหนี้ การประมูล ยึดทรัพย์ และปิดบัญชี	45.5%	47.6%	34.2%	44.9%	40.5%
การปรับโครงสร้างหนี้	3.7%	4.2%	1.6%	3.5%	2.8%
การขาย NPL ^{4/}	24.3%	0.4%	25.6%	28.6%	37.3%
การตัดหนี้สูญ	26.5%	47.8%	38.6%	23.0%	19.4%

^{1/} จัดประเภทตามชนิดของผลิตภัณฑ์ และไม่รวมสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคที่มีบ้านเป็นหลักประกัน (ซึ่งสินเชื่อนี้ถูกจัดอยู่ในสินเชื่ออื่น ๆ ตามการจัดประเภทสินเชื่อของทางการ) เงินให้กู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัยที่อื่น ๆ ในคำอธิบายและวิเคราะห์งบการเงินนี้จะรวมอยู่ภายใต้สินเชื่อเคหะ และยอดสินเชื่อดังกล่าว ณ 31 มีนาคม 2563 31 ธันวาคม 2562 และ 31 มีนาคม 2562 มีจำนวน 646 พันล้านบาท 650 พันล้านบาท และ 655 พันล้านบาท ตามลำดับ

^{2/} นิยามใหม่ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563

^{3/} เฉพาะผู้ถือบัตรที่ชำระเงินบางส่วน

^{4/} ธนาคารขายสินเชื่อด้วยคุณภาพจำนวน 4.5 พันล้านบาทในไตรมาส 1/2563 0.05 พันล้านบาทในไตรมาส 4/2562 5.6 พันล้านบาทในไตรมาส 3/2562 4.3 พันล้านบาทในไตรมาส 2/2562 และ 6.7 พันล้านบาทในไตรมาส 1/2562
NM = ไม่มีนัยสำคัญ

การจัดประเภทของเงินลงทุน

ภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เงินลงทุนถูกจัดเป็น 3 ประเภทได้แก่ มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน ราคาทุนตัดจำหน่าย และมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ทั้งนี้มาตรฐานการ

รายงานทางการเงินฉบับใหม่นี้จะยกเลิกการจัดประเภทตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด หลักทรัพย์เพื่อขาย หลักทรัพย์เพื่อค้า และเงินลงทุนทั่วไปตามที่กำหนดโดยมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 105 ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563 เงินลงทุนจะถูกจัดประเภทดังต่อไปนี้

งบการเงินรวม

หน่วย: ล้านบาท

เงินลงทุน (TFRS 9)	31 มี.ค. 63
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	59,226
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย	7,115
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	202,021
เงินลงทุนในตราสารทุนที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	15,477
เงินลงทุนสุทธิ *	224,613
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	78
เงินลงทุนรวม	283,917

* เงินลงทุนสุทธิประกอบด้วยเงินลงทุนที่วัดด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายและวัดด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2562 และวันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินลงทุนตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 105 ก่อนการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

งบการเงินรวม

หน่วย: ล้านบาท

เงินลงทุน	31 ธ.ค. 62	31 มี.ค. 62
เงินลงทุนเพื่อค้าและหลักทรัพย์ที่แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุน	29,814	38,007
เงินลงทุนเพื่อขาย	270,740	459,001
ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด	7,830	119,679
เงินลงทุนทั่วไป	3,681	2,137
เงินลงทุนสุทธิ	312,065	618,824
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	78	78
เงินลงทุนรวม	312,143	618,902

ภาคผนวก

ก. การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 มาถือปฏิบัติเป็นครั้งแรก

ธนาคารได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 มาใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 ซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่นี้ได้ส่งผลกระทบต่อการจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่าของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงิน การต่ออายุของสินทรัพย์ทางการเงิน และการบัญชีป้องกันความเสี่ยง โดยสามารถดูผลกระทบที่สำคัญของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 ในตารางที่ 1 การจัดประเภทของเงินลงทุนในตารางที่ 2 และการจัดประเภทสินเชื่อและการกันเงินสำรองในหัวข้อด้านล่าง

ตารางที่ 1 ผลกระทบที่สำคัญของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9

พื้นที่ได้รับผลกระทบ	มาตรฐานเดิม	มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9	หัวข้อที่สำคัญ	ผลกระทบ ต่อกำไร ขาดทุน	
รายได้	การรับรู้รายได้ดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ยตามสัญญาตลอดอายุสัญญา	อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (EIR) ตลอดอายุตามที่คาดการณ์	- ผลกระทบกับสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยแบบ step rate (เช่น สินเชื่อเคหะ) - ไม่มีผลกับสินเชื่อที่มีอัตราดอกเบี้ยเดียว (คงที่หรือลอยตัว) - วันที่ทราบได้ดอกเบี้ยต่อเนื่องแม้จะเป็นสินเชื่อด้วยคุณภาพ (ไม่หยุดรับรู้ดอกเบี้ยค้างรับ)	↑
	การรับรู้รายได้ค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้น ณ วันที่ปล่อยสินเชื่อ	เมื่อมีการขาย	ตัดจำหน่ายตลอดอายุตามหลักการ EIR	- ค่าธรรมเนียมจะถูกตัดจำหน่ายสำหรับค่าธรรมเนียมการใช้สินเชื่อและค่าธรรมเนียมผูกพันวงเงินกู้ ณ วันที่ปล่อยสินเชื่อ - วันที่ทราบได้ค่าธรรมเนียมตัดจำหน่ายในรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	↓
	การรับรู้กำไรจากการลงทุนในตราสารทุน (ถ้าจัดเป็นมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น)	รับรู้ในกำไรขาดทุนเมื่อมีการขาย	รับรู้ในกำไรสะสมเมื่อมีการขาย	- สำหรับการลงทุนในตราสารทุนหากจัดประเภทเป็นเงินลงทุนที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น กำไรจากการลงทุนจะถูกรับรู้ในกำไรสะสมไม่ใช่ในงบกำไรขาดทุน - ไม่เปลี่ยนแปลงสำหรับการลงทุนในตราสารหนี้ ที่กำไรจากการลงทุนจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อขาย	↓
การด้อยค่า	การจัดประเภทของสินเชื่อ	ชั้นปกติ (ผิดนัดชำระ 0-1 เดือน) ชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ (ผิดนัดชำระ 1-3 เดือน) สินเชื่อด้วยคุณภาพ (ผิดนัดชำระมากกว่า 3 เดือน)	ชั้นที่ 1 กลุ่มที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต ชั้นที่ 2 กลุ่มที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต ชั้นที่ 3 กลุ่มที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต	- เกณฑ์ของจำนวนวันเหมือนกับก่อนหน้า - การเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิตจากวันที่ปล่อยสินเชื่อ เช่น การเปลี่ยนแปลงของความน่าจะเป็นที่ลูกหนี้จะผิดนัดชำระหนี้ การปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือ - เกณฑ์ที่เข้มงวดมากขึ้นในด้านการผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้ และการปรับโครงสร้างหนี้	
	สำรองทั่วไป	อนุญาตให้มี	ไม่อนุญาตให้มี		
	วิธีการคำนวณสำรอง	ชั้นปกติ (1%) ชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ (2%) สินเชื่อด้วยคุณภาพ (100%) การตั้งสำรองเพิ่มเติมบนพื้นฐานของสินเชื่อที่มีสัญญาณบ่งชี้ว่าอาจเสื่อมคุณภาพลง	ชั้นที่ 1 (ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นภายใน 12 เดือน) ชั้นที่ 2 (ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุที่ไม่มีการด้อยค่าด้านเครดิต) ชั้นที่ 3 (ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต)	- การตั้งสำรองมากขึ้น เช่น ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุสำหรับชั้นที่ 2 - การตั้งสำรองใหม่สำหรับรายการนอกงบแสดงฐานะการเงิน เช่น วงเงินที่ยังไม่ได้เบิกใช้ วงเงินสินเชื่อที่ไม่ได้ใช้ และคำประกันทางการเงิน - Management overlay อาจจะถูกกำหนดตามสมมติฐานที่ยังไม่ได้สะท้อนจากโมเดล	

ตารางที่ 2 การจัดประเภทของเงินลงทุน

ประเภท	การจัดประเภท			การวัดมูลค่า			รายการที่ไม่จัด
	มาตรฐานเดิม	มาตรฐานการ	รายได้	การคำนวณมูลค่า		ประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ใน	
		รายงานทาง		เงินลงทุนที่	การตั้งสำรอง		
		การเงินฉบับที่ 9	สะท้อนราคาตลาด			กำไรหรือขาดทุน	
เงินลงทุน	ตราสารทุน	เงินลงทุนทั่วไป	FVOCI	เงินปันผล	√	-	√
			FVTPL	เงินปันผล	√	-	-
		เงินลงทุนเพื่อขาย	FVOCI	รายได้ดอกเบี้ย	√	-	√
		เงินลงทุนเพื่อค้า	FVTPL	-	√	-	-
	ตราสารหนี้	เงินลงทุนถือจนครบกำหนด	AMC	รายได้ดอกเบี้ย	-	√	-
		เงินลงทุนเพื่อขาย	FVOCI	รายได้ดอกเบี้ย	√	√	-
เงินลงทุนเพื่อค้า		FVTPL	รายได้ดอกเบี้ย	√	-	-	

FVTPL = เงินลงทุนที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน FVOCI = เงินลงทุนที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และ AMC = เงินลงทุนที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย

การจัดประเภทสินเชื่อและการกันเงินสำรอง

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 ได้นำเสนอโมเดลสำหรับการประมาณการผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (ECL) ตามรูปแบบการคาดการณ์ไปในอนาคต และการจัดประเภทของสินเชื่อออกเป็น 3 ชั้นตามการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพสินเชื่อตั้งแต่การรับรู้เริ่มแรกดังนี้

- ชั้นที่ 1 กลุ่มที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต: ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นภายใน 12 เดือน

สินเชื่อที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิตนับจากวันที่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก สินเชื่อถูกจัดประเภทอยู่ในชั้นที่ 1 เมื่อรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก (ยกเว้นสินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อซื้อหรือเมื่อกำเนิด (POCI)) และมีการประมาณการของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นภายใน 12 เดือน (12 months ECL)

- ชั้นที่ 2 กลุ่มที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต: ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุที่ไม่มีการด้อยค่าด้านเครดิต

สินเชื่อถูกจัดประเภทอยู่ในชั้นที่ 2 ถ้าสินเชื่อมีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (SICR) นับจากวันที่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก สินเชื่อที่มีการผิดนัดชำระเกิน 30 วันขึ้นไป แต่ไม่มีการด้อยค่าด้านเครดิต จะถูกพิจารณาว่ามีความเสี่ยงด้านเครดิตเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ในชั้นนี้การประมาณการของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุ สะท้อนผลขาดทุนตลอดอายุของสินทรัพย์ทางการเงิน (lifetime ECL)

- ชั้นที่ 3 กลุ่มที่มีการต่อยอดด้านเครดิต: ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุที่มีการต่อยอดด้านเครดิต

สินเชื่อที่มีการต่อยอดด้านเครดิต หรือค้างชำระเกินกว่า 90 วันทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย ต้องมีการประมาณการผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุ

ข. โควิด 19

มาตรการการช่วยเหลือของธนาคารแห่งประเทศไทย

เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ออกมาตรการให้ธนาคารสามารถจัดชั้นลูกหนี้ที่ไม่ได้เป็นสินเชื่อด้วยคุณภาพ (non-NPL) ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นลูกหนี้กลุ่มที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิตหรือ stage 1 ได้ทันที ถ้าธนาคารเชื่อว่าลูกหนี้สามารถดำเนินการตามแผนปรับโครงสร้างหนี้ การปรับโครงสร้างหนี้ดังกล่าวระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2564 (รวมถึงการปรับโครงสร้างหนี้หลายครั้ง) นับเป็นการปรับโครงสร้างหนี้เชิงป้องกัน (Pre-emptive) และไม่ถือเป็นการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

ในกรณีที่ลูกหนี้เป็นสินเชื่อด้วยคุณภาพ (NPL) ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 ธนาคารสามารถจัดชั้นให้เป็นลูกหนี้กลุ่มที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิตหรือ stage 1 ได้ทันที หากลูกหนี้สามารถชำระหนี้ตามแผนปรับโครงสร้างหนี้ 3 เดือนหรืองวดติดต่อกัน โดยธนาคารจะต้องมีการประเมินว่าลูกหนี้สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขใหม่ได้

นอกจากนี้ ธปท. ยังได้ออกมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ ดังต่อไปนี้

สำหรับลูกค้าบุคคล

- 1) พักชำระหนี้เงินต้นและ/หรือดอกเบี้ยสำหรับลูกหนี้ที่ไม่ได้เป็นสินเชื่อด้วยคุณภาพ ณ วันที่ 1 มีนาคม 2563 เป็นเวลา 3-6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน 2563 สำหรับลูกหนี้สินเชื่อทุกประเภท (รวมทั้งสินเชื่อเคหะ สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์และสินเชื่อสำหรับผู้ประกอบการรายย่อย (small SME)) สำหรับลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบและต้องการความช่วยเหลือ
- 2) ปรับลดอัตราชำระคืนขั้นต่ำให้แก่ลูกหนี้บัตรเครดิตจากร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 5 ในปี 2563-2564 ร้อยละ 8 ในปี 2565 และกลับมาเป็นร้อยละ 10 ในปี 2566

สำหรับผู้ประกอบการ

มาตรการที่ 1: เลื่อนกำหนดชำระหนี้ให้ SMEs ที่มีวงเงินสินเชื่อไม่เกิน 100 ล้านบาท เป็นเวลา 6 เดือน เพื่อช่วยให้ SMEs มีสภาพคล่อง

SMEs ที่มีวงเงินสินเชื่อไม่เกิน 100 ล้านบาทกับธนาคารพาณิชย์จะได้รับการพักชำระหนี้ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยเป็นเวลา 6 เดือนโดยอัตโนมัติ อย่างไรก็ตาม ลูกหนี้สามารถเลือกที่จะไม่เข้าร่วมโครงการช่วยเหลือได้ การพักชำระหนี้ไม่ถือเป็นการผัดผ่อนชำระหนี้และลูกหนี้จะไม่เสียประวัติด้านเครดิต

มาตรการที่ 2: สินเชื่อเงินผ่อนปรน (Soft loans) เพื่อเสริมสภาพคล่องให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs ที่มีวงเงินสินเชื่อไม่เกิน 500 ล้านบาท ด้วยอัตราดอกเบี้ยผ่อนปรนพิเศษร้อยละ 2 ต่อปี โดยดอกเบี้ยในช่วง 6 เดือนแรกรัฐเป็นคนรับผิดชอบและชดเชยความเสียหายบางส่วน

โดย ธปท. จัดสรร soft loan อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.01 ต่อปี ให้ธนาคารวงเงินรวม 5 แสนล้านบาท เป็นเวลา 2 ปี เพื่อให้สถาบันการเงินนำไปให้สินเชื่อแก่ธุรกิจ SMEs ด้วยอัตราดอกเบี้ยผ่อนปรนพิเศษร้อยละ 2 ต่อปี

ลูกหนี้ที่มีสิทธิ์ได้รับมาตรการนี้จะต้อง

- 1) ดำเนินธุรกิจในประเทศ
- 2) ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET และ MAI)
- 3) มีวงเงินสินเชื่อกับสถาบันการเงินไม่เกิน 500 ล้านบาท และ
- 4) มีสถานะผ่อนชำระปกติ หรือค้างชำระไม่เกิน 90 วัน (ยังไม่เป็นสินเชื่อด้วยคุณภาพ) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

โดยวงเงิน soft loans ที่จะสามารถขอกู้ได้สูงสุดจะไม่เกินร้อยละ 20 ของยอดหนี้คงค้างของลูกหนี้ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2562

คณะรัฐมนตรีไทยได้อนุมัติร่างพ.ร.ก. ฉุกเฉินทั้ง 2 ฉบับเพื่อสนับสนุนมาตรการของ ธปท. ข้างต้นและมาตรการเหล่านี้มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2563 ตามการประกาศในราชกิจจานุเบกษา

นอกจากนี้ ธปท. ได้ปรับลดค่าธรรมเนียมกองทุนฟื้นฟู (FIDF) จากร้อยละ 0.46 ของฐานเงินฝากเป็นร้อยละ 0.23 ต่อปีเป็นระยะเวลา 2 ปี เพื่อช่วยธนาคารในการสนับสนุนเศรษฐกิจ ธปท. คาดว่าธนาคารจะส่งต่อผลประโยชน์ที่ได้จากการลดค่าธรรมเนียมนี้ให้กับผู้กู้ ทั้งนี้ ธนาคารได้ประกาศปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้มาตรฐาน (MLR, MOR, MRR) ร้อยละ 0.40 เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2563

การประเมินเบื้องต้นของธนาคารเกี่ยวกับผลกระทบโควิด 19 สำหรับผู้ประกอบการในภาค

ธนาคารประเมินว่าการแพร่ระบาดในครั้งนี้ได้ส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจที่แท้จริงอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน โดยเฉพาะในเรื่องสภาพคล่อง และยิ่งส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางทั้งภาคสังคมและภาคธุรกิจ เนื่องจากการระบาดครั้งนี้ยังคงมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง และยังไม่ทราบระยะเวลาที่สามารถควบคุมการแพร่ระบาดของโรค จึงยากที่จะประเมินผลกระทบทางการเงินของวิกฤตครั้งนี้ที่มีนัยต่อธนาคาร ด้วยประสบการณ์ที่ผ่านมา ธนาคารเชื่อว่าการช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบตั้งแต่เนิ่น ๆ จะสามารถช่วยให้ลูกหนี้เหล่านี้ผ่านช่วงเวลาที่ยากลำบากไปได้ รวมถึงลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นกับธนาคาร ธนาคารจึงได้เร่งระดมและลงทะเบียเงินลูกค้าที่ได้รับผลกระทบอย่างรวดเร็วในโครงการช่วยเหลือต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ธนาคารจะตรวจสอบและติดตามอย่างต่อเนื่องด้วยความระมัดระวังสำหรับลูกหนี้ทุกรายที่เข้าร่วมมาตรการช่วยเหลือ เพื่อประเมินคุณภาพสินทรัพย์ที่แท้จริงถึงแม้ว่ามาตรการการช่วยเหลือของ ธปท. จะช่วยชะลอการปรับลดการจัดชั้นของลูกหนี้

ธนาคารอาจเห็นการปรับชั้นของลูกหนี้ไปยังชั้นที่ 3 (NPLs) ลดน้อยลงตามมาตรการช่วยเหลือที่ได้รับ ดังนั้น สินเชื่อด้วยคุณภาพเกิดใหม่ในช่วง 6 เดือนข้างหน้าอาจจะไม่สะท้อนสภาพพอร์ตของสินเชื่อที่แท้จริง

อย่างไรก็ตาม ธนาคารได้มีการตั้งสำรองบนพื้นฐานความระมัดระวังมากขึ้นอันเกิดจากการถดถอยของปัจจัยด้านเศรษฐกิจมหภาคภายใต้โมเดลการวัดมูลค่าของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ธนาคารจะประเมินผลของการช่วยเหลือของลูกค้าในกลุ่มนี้และอาจพิจารณาเพิ่มสำรองผ่านกระบวนการ management overlay ที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9

นอกเหนือจากผลกระทบต่อสินเชื่อด้อยคุณภาพและสำรองตามที่กล่าวไว้ข้างต้น ผลการดำเนินงานทางการเงินของธนาคารอาจได้รับผลกระทบจากปัจจัยอื่น ๆ ตั้งแต่ไตรมาส 2/2563 ซึ่งรวมทั้งการใช้มาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social distancing) ในวงกว้างของประชาชนตั้งแต่ปลายเดือนมีนาคม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออย่างมากต่อยอดขายของผลิตภัณฑ์บางอย่างของธนาคารโดยเฉพาะอย่างยิ่งในธุรกิจ bancassurance และธุรกิจการบริหารจัดการความมั่งคั่ง นอกจากนี้ การปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายในเดือนกุมภาพันธ์และเดือนมีนาคม และการปรับลดค่าธรรมเนียมกองทุนฟื้นฟู (FIDF) ซึ่งนำไปสู่การปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้มาตรฐาน (MLR, MOR, MRR) ร้อยละ 0.40 ในเดือนเมษายน จะทำให้รายได้ดอกเบี้ยของธนาคารลดลง ขณะที่การปรับลดค่าธรรมเนียมกองทุนฟื้นฟูจะทำให้ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยลดลง เนื่องจากสถานการณ์ต่างๆ ยังคงมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง จึงยังเร็วเกินไปที่จะประเมินผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากวิกฤตครั้งนี้ต่อธนาคาร

อันดับความน่าเชื่อถือ

อันดับความน่าเชื่อถือของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

31 มีนาคม 2563

Moody's Investors Service

แนวม	เชิงบวก*
เงินฝาก	Baa1/P-2
หุ้นกู้ไม่มีหลักประกัน MTN	(P) Baa1
หุ้นกู้ระยะสั้น	(P) P-2

S&P Global Ratings

Counterparty Credit Rating	BBB+/A-2
แนวม	มีเสถียรภาพ
หุ้นกู้ไม่มีหลักประกัน (ระยะยาว)	BBB+
หุ้นกู้ไม่มีหลักประกัน (ระยะสั้น)	A-2

Fitch Ratings

<u>สกุลเงินต่างประเทศ</u>	
ตราสารหนี้ระยะยาว (Long Term Issuer Default Rating)	BBB+*
ตราสารหนี้ระยะสั้น (Short Term Issuer Default Rating)	F2*
แนวม	มีเสถียรภาพ
หุ้นกู้ไม่มีหลักประกัน	BBB+
อันดับเครดิตความแข็งแกร่งทางการเงิน (Viability)	bbb+
<u>อันดับเครดิตภายในประเทศ</u>	
ตราสารหนี้ระยะยาว	AA+(tha)
ตราสารหนี้ระยะสั้น	F1+(tha)
แนวม	มีเสถียรภาพ
หุ้นกู้ด้อยสิทธิ	AA(thai)

* Fitch Ratings ได้ปรับลดอันดับเครดิตสากลสกุลเงินต่างประเทศระยะยาว (Long Term Issuer Default Rating) ลงเป็น BBB จาก BBB+ และลดอันดับเครดิตสากลสกุลเงินต่างประเทศระยะสั้น (Short Term Issuer Default Rating) เป็น F3 จาก F2 เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2563 และเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2563 Moody's Investors Service ได้ทบทวนแนวมของ 10 ธนาคารไทย เป็นมีเสถียรภาพจากเชิงบวก

4. รางวัลแห่งความสำเร็จ (ธนาคารได้รับรางวัลในช่วงไตรมาส 1 ของปี 2563)

จาก Global Finance (U.S.)

- Best Equity Bank in Asia-Pacific
- Best Private Bank in Thailand
- Best Investment Bank in Thailand

Thailand's Most Admired Brand 2020 จากนิตยสารแบรนด์เอจ (BrandAge)